

HASTANELERİN NORMALLEŞME REHBERİ

Not: Aşağıda yer alan rehberlerin dışındaki rehberler için Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sitesinde yer alan <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/> linkine tıklayarak bilgi alabilirsiniz.

POLİKLİNİK HİZMETLERİ:

Fonksiyonel düzenlemeler:

1. Sadece MHRS ile hasta kabul edilmesi,
2. Günlük MHRS sayılarında ilk etapta 36'nın üzerine çıkılmaması,
3. MHRS randevularının bankodan onaya gerek kalmayacak şekilde otomatik provizyon alınarak direkt poliklinik ekranına düşürülmesi,
4. Polikliniklerin (Cumartesi günü tek vardiya olmak üzere) 09:00-21:00 saatleri arasında sabah ve akşam iki vardiya şeklinde düzenlenmesi,
5. Semt polikliniklerinin tek vardiya şeklinde devreye alınması,
6. Poliklinik yapacak hekimlerin sabah akşam vardiyalarına eşit olarak dağıtılması,
7. Ayaktan tetkik, görüntüleme ve teşhis hizmeti veren birimlerin de her iki vardiyada hizmet verecek şekilde yapılandırılması,
8. Koridorlarda yoğunlaşma olmaması için poliklinik branşlarının bina içinde homojen dağılımının sağlanması,
9. Acil servislerde (özellikle mesai sonrası) yeşil triaj kodu alan hastaların uzman polikliniklerine yönlendirilmesi,
10. Sisteme güven oluşması ve vatandaşların erken gelmesini önlemek için randevu saatlerine titizlikle uyulmasının sağlanması,
11. Hastalardan istenen tetkik ve görüntüleme işlemlerinde yoğunluk ve kuyruklar oluşmayacak şekilde iş akışlarının planlanması, röntgen, laboratuvar vb. numaraların poliklinik aşamasında HBYS tarafından otomatik olarak oluşturulması
12. Hastane girişlerinde kişilerin ateşine bakılarak içeri alınması, ateşi olanların izole bir alanda bulunan enfeksiyon veya uygun branş polikliniğine yönlendirilmesi,
13. Enfeksiyon polikliniklerinin girişe yakın izole bir yerde oluşturulması, şüpheli hastaların giriş kısmında triajı yapılarak buraya yönlendirilmesi,
14. Maskesi olmayan kişilerin hastaneye alınmaması, gerekiyorsa maske verilmesi,
15. Poliklinik kısmına mevcut koltuk sayısının üzerindeki sayıda hasta alınmaması,
16. Hastaların mümkün olduğu kadar refakatçi olmaksızın içeriye alınması,
17. Gerekiyorsa hastane bahçesinde hastalar için uygun bekleme alanları oluşturulması, randevularına 20 dakika kala güvenlik kontrolünde içeri alınacak şekilde düzenlemelerin yapılması,

Fiziki düzenlemeler:

- Hastanenin fiziki şartları uygunsa sadece 65 yaş üstü öncelikli hastalar için izole poliklinik alanları oluşturulması,
- 1. Hastanelerde hizmet verilecek koltuk sayılarının kişiler arasındaki sosyal mesafeyi koruyacak şekilde, yan-yana ve ön-arkada en az 1 m. ara ile yerleştirilmesi,
- 2. Kayıt desklerinde gerekiyorsa personeli korumaya yönelik şeffaf fiziki bariyer çalışmaları yapılması,
- 3. Gerekiyorsa poliklinik odalarında sosyal mesafenin korunacağı şekilde fiziki düzenlemeler yapılması,
- 4. Hastaların Covid-19 kurallarını, maske kullanımı ve el hijyenini anlatan SMS, afiş, broşür, video ve anonslar ile sürekli bilgilendirilmeleri,
- 5. Tüm bekleme alanlarında sosyal mesafeyi korumak için sticker, şerit, afişler, bariyer gibi uygulamalar yapılması,
- 6. Poliklinik alanlarında gazete, dergi vb. sekonder bulaşa neden olabilecek şeylerin bulundurulmaması,
- 7. Koridorlarda uygun alanlarda el dezenfektanı aparatları bulundurulması,
- 8. Elektronik aletler için mümkünse silinebilir kılıfların kullanılması, değil ise sabunlu su ile periyodik temizliklerinin yapılması,
- 9. Poliklinik alanlarındaki tekerlekli sandalye, sedye ve yüzeylerin sabunlu su ile, zeminlerin deterjanlı su ile, wc-lavabo ve kapı kollarının 1/100 oranında sulandırılmış çamaşır suyu ile periyodik olarak silinmesi,
- 10. Tuvaletlerin 2 saatte bir temizliğinin yapılması, pisuvarların sosyal mesafeyi koruyacak şekilde bazıları kullanıma kapatılması,
- 11. Tuvaletlere el yıkama ve maske kullanımı ile ilgili afişler asılması, el dezenfektanı ve sıvı sabun miktarları yakından takip edilerek sürekli bulunmasının sağlanması,
- 12. Kapalı ortamların sık sık taze hava ile havalandırılması için gerekli fiziki çalışmaların yapılması,
- 13. Aerosolizasyona neden olacağı için birimlerde kullanılan iç mekan havasını kullanan klimaların mümkün olduğunca kullanılmaması,
- 14. Çalışanların giyinme odalarındaki sosyal mesafenin korunabilmesi için (oda sayısının ve büyüklüğünün artırılması, personelin içeri kademeli olarak alınması vb.) gerekli tedbirlerin alınması,
- 15. Asansörlerdeki kişi sayısının sosyal mesafe kuralına uygun olacak şekilde sınırlandırılması, içeride duruş pozisyonunun yüz yüze olmaması sağlanacak şekilde görseller ile bilgilendirme yapılması,

NORMAL YATAKLI SERVİS HİZMETLERİ:

1. Yatışı yapılan her hastanın Covid-19 vaka sorgulama formu ile ön değerlendirme yapılması, semptomu olan hastalara maske takılarak PCR numunesi alınması, sonucuna göre gerekli işlemlerin yapılması
2. Her hastaya ilk yatışı sırasında standart damlacık ve temas izolasyonu önlemleri alınması,
3. Bakanlıkça serbest bırakılana kadar hasta ziyaretlerine izin verilmemesi,
4. Zorunlu olmadıkça refakatçi alınmaması veya kısıtlı olarak kabul edilmesi,
5. Hasta odalarının sık sık havalandırılması,
6. Hasta odalarında ve servis koridorlarında uygun yerlerde monte vaziyette el dezenfektanı bulundurulması,
7. Yatan hastalara el hijyeni ve maske kullanımı eğitiminin standart olarak verilmesi,
8. Her serviste gerektiğinde geçici olarak kullanmak amacıyla bir adet izolasyon odası oluşturulması,
9. Odalarda ortak kullanılacak olan televizyon kumandası vb. malzemelerin sık sık temizliğinin yapılması, üzerleri değiştirilebilir şeffaf malzemeler ile kaplanmalı ve her hasta taburcu olduktan sonra değiştirilmesi,

ACİL SERVİS HİZMETLERİ:

Fonksiyonel düzenlemeler:

1. Hastane yapısı uygun ile acil servis dışında bir ön triaj alanı oluşturulması, hasta ve refakatçileri ‘*’Ayaktan Başvuran Hastalar İçin Olası Covid-19 Vaka Sorgulama Kılavuzu’’* na göre ateş, öksürük, nefes darlığı gibi semptomlar açısından sorgulanması,
  - a. Sorulara verilen cevap “*HAYIR ve Ateş Ölçümü Normal*” ise hasta acil servisteki normal triaj birimine yönlendirilir. Rutin acil servis işleyişi uygulanır.
  - b. Sorulara verilen cevap “*EYET*” ise , hastanın genel durumu stabil ise izolasyon tedbirleri uygulanarak genel tıbbi değerlendirme ve örnek alma için *Covid-19 polikliniğine* veya uygun izole odaya yönlendirilmesi,
2. Mümkün ise acil servislerde bir “**Covid-19 Vaka Kabul Odası**” oluşturulması, 112 ile gelen acil vakaların önce bu alanda değerlendirilmesi,
3. Küçük cerrahi müdahale alanlarında her hasta müdahalesinden sonra zeminlerin deterjanlı su ile , yüzeylerin sabunlu su ve 1/100 sulandırılmış çamaşır suyu ile silinmesi,
4. Müşahade odalarında tek kullanımlık sedye örtülerinin kullanılması, burada hastaların arasındaki mahremiyet perdelerinin aktif olarak kullanılması ve periyodik olarak sabunlu su ile silinmesi,

Fiziki düzenlemeler:

1. Müşahadeye alınan tüm hastalara maske takılması,
2. Müşahade odalarında aerosol gerekecek işlemler için ayrı oda planlanması, işlem sonrası bu odaların havalandırılması,
3. Mümkün ise acil servis dışında da bekleme alanları oluşturulmalı, yeşil alan hastalarının takip ekranları ile muayene alanlarına kontrollü olarak alınması,